

Lausunto alueellisen jätehuoltolautakunnan luonnokseen jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2029

Ympäristölautakunta 23.10.2024 § 120
441/11.00.00/2024

Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä

Seloste ja perustelut: Alueellinen jätehuoltolautakunta valmistelee jätehuollon palvelutasoa vuosille 2025-2029. Jätehuollon palvelutaso määritellään ensimmäistä kertaa toimialueelle. Se koskee kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätehuoltopalveluja eli asumisen jätehuoltoa sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuoltoa. Jätehuollon palvelutaso on yhteinen tahtotila siitä, millaisin periaattein kunnan järjestämää jätehuoltoa toteutetaan toimialueella. Lähtökohtana työssä on, että yhdyskuntajätehuolto on välttämättömyyspalvelu.

Jätelain (646/2011) 34 §:ssä määritellään kunnan jätehuoltopalveluja koskevat laatuvaatimukset. Näihin kuuluvat muun muassa, että kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittainen jätteenkuljetus ja käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa.

Jätehuollon palvelutasossa on tavoitteena määrittää miten turvataan riittävä jätehuollon palvelutaso ja keräyspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus sekä varmistetaan jätemaksujen kohtuullisuus lainsäädännön asettamat velvoitteet ja tavoitteet huomioon ottaen. Palvelutason määrittelyssä on huomioitu jätelainsäädännön asettamien velvoitteiden ja tavoitteiden lisäksi kuntien yhteinen jätestrategia. Lisäksi on huomioitu jätehuollon ympäristövaikutukset sekä palveluiden kustannukset.

Jätehuollon palvelutasossa on määritelty vähimmäistasot seuraaville Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tarjoamille palveluille:

- Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden kiinteistöittainen jätteenkuljetus
- Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden aluekeräys
- Suurikokoisten ja laadullisesti tai määrällisesti poikkeuksellisten jätteiden vastaanotto
- Vaarallisten jätteiden vastaanotto
- Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus ja vastaanotto
- Puutarhajätteet
- Jätteen synnyn ehkäisyyn liittyvät palvelut

Lisäksi palvelutasossa käsitellään jätehuollon viranomaispalvelut.

Lausunto pyydetään toimittamaan jätehuoltolautakunnalle viimeistään 7.11.2024.

Toimivalta: Ylöjärven kaupungin hallintosääntö 121 §

Lisätietoja päätöksestä: ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä, p. 044 481 1402, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Oheismateriaali:

- Luonnos jätehuollon palvelutasoksi
- Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi
- Lausuntopyyntö luonnoksesta

- Esittelijä: Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen
- Päätösehdotus: Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta päättää antaa luonnokseen jätehuollon palvelutasosta seuraavan lausunnon:
Luonnokseen on kirjattu, että jäteasemaverkoston palvelutaso on yksi kehittämistä vaativista palvelukokonaisuuksista ja että asiakkaalla tulee jatkossa olla korkeintaan 30 minuutin ajomatka lähimmälle palvelupisteelle. Ympäristölautakunta tuo esille, että tämä edellyttää, että Ylöjärvellä säilytetään sekä keskustan että Kurun jäteasema.
- Ympäristölautakunta tuo esille, että palvelutasoluonnoksessa esitetty kiinteiden jäteasemien aukioloaikojen yhtenäistäminen kävijämääriltään samankokoisilla jäteasemilla ja jätekeskuksissa ei huomioi alueiden erilaista käyttäjäprofiilia. Tällöin asemat eivät myöskään tarjoa toisistaan vaihtoehtoja vaan mahdollisesti supistavat asemien käyttömahdollisuuksia. Ympäristölautakunta myös katsoo, että on tärkeämpää säilyttää kiinteä jäteasema suppeammilla lajittelumahdollisuuksilla kuin lisätä erilaisten jätelajien määrää ja pienentää jäteasemaverkoston.
- Palvelutasoluonnoksessa on esitetty, että mikäli kiertävä keräys tavoittaa kunnassa enemmän asiakkaita ja sen avulla kerätään enemmän jätteitä kuin nykyisellä kiinteällä jäteasemalla, korvattaisiin kiertävällä keräyksellä pysyvä jäteasema. Ympäristölautakunta katsoo, että tarkastelujakson tulee olla riittävän pitkä, jotta vaikutuksia voidaan havainnoida luotettavasti. Jäteasemilla kerättävissä jätemäärissä on ollut esimerkiksi vuosien 2020-2023 välillä merkittäviäkin eroja, jolloin todellista käyttötarvetta tuleekin arvioida monen vuoden tarkastelujakson perusteella. Huomioitavaa on myös se, että kiertävä keräys saattaa edellyttää asiakkailta enemmän ennakkointia ja jätteiden varastointia omalla kiinteistöllä.
- Alueellisen jätehuoltolautakunnan käsittelyssä tuodaan myös esille, että jäteasemien aukioloaikojen laajentaminen ei olisi teknisesti tai taloudellisesti mahdollista. Ympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että arvioinnissa tulee välittömien kustannusvaikutusten sijaan huomioida, että laajemmat aukioloajat saattavat vähentää jättepisteiden väärinkäytösten ja jätelain rikkomusten määrää sekä kannustaa ihmisiä lajittelemaan. Aukioloaikojen tarkastelussa pitäisi huomioida myös esitetty Pirkanmaan jätehuollon omien ekopisteiden poistuminen.
- Ympäristölautakunta pitää hyvänä palvelutasoluonnokseen kirjattua suunnitelmaa siitä, että sekajätteen aluejättepisteiden verkoston muutokset suunnitellaan yhdessä kuntien kanssa. Kiinteistöittäisen keräilyalueen laajentuminen tapahtui osin paikkatietopohjaisella tarkastelulla olemassa olevat kulkureitit huomioiden, joten mahdollisten poikkeamishakemusten tarve tulee selviämään vasta silloin, kun kukin keräysalue astuu voimaan. Harvaan asutuilla alueilla tulee huomioida, että etäisyys aluejättepisteelle säilyy kohtuullisena. Myös ohjeistusten lisääminen aluejättepisteille katsotaan hyväksi muutokseksi. Tällä hetkellä valtaosassa Ylöjärven alueen aluejättepisteistä ei ole erillisiä ohjeistuksia vaan aluejättepiste on merkitty jäteastiaan kiinnitetyllä jättepistettä merkitsevällä tarralla. Lähimmän jäteaseman yhteystiedot löytyvät vain muutamalta jättepisteeltä.

Ympäristölautakunta kannattaa luonnoksessa esitettyä Pirkanmaan jätehuollon ja kuntien yhteistyötä puutarhajätteen keräyksen järjestämiseksi. Myös risujen keräyksen noutopalvelun laajennus nähdään hyvänä. Puutarhajätteen käsittely on erityisen haastavaa pienillä tonteilla tiiviisti asutuilla alueilla. Puutarhajätettä päätyykin säännöllisesti kuntien hallinnoimille alueille. Palvelujen kehittäminen näiltä osin tuo toivottavasti helpotusta puutarhajätteiden käsittelyyn.

Ympäristölautakunta pitää viranomaisyhteistyötä äärimmäisen tärkeänä. Ympäristönsuojeluviranomaisten yhteiset käytänteet toimialueen sisällä vahvistaisivat jätelain mukaista valvontaa sekä selkeyttäisivät toimintaa asukkaiden suuntaan. Viranomaisyhteistyön avulla voidaan parhaimmillaan luoda selkeitä käytännön työkaluja ja menettelytapoja valvonnan toteuttamiseen toimialueella.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.